

Hösten 2025

Till dig som tidigare elev vid arbetsstugorna i Norrbotten.

Vi, ärkebiskop Martin Modéus och biskop Åsa Nyström, skriver som företrädare för Svenska kyrkan och för Luleå stift. Vi har fått del av slutbetänkandet av Sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset, och det manar oss att skriva till dig.

Sannings- och försoningskommissionen har samlat berättelser från tidigare elever vid arbetsstugorna i Norrbotten, och det är utifrån denna kommissions rapport som vi skriver. Många berättelser beskriver smärtsamma minnen som varit viktiga för att blottlägga ett mörkt kapitel i Sveriges historia.

Svenska kyrkan och dess företrädare hade del i ansvaret för verksamheten, dess struktur och regelverk, och därmed för alla de barn som sattes i arbetsstugorna.

Minnena handlar ofta om det lilla barnets utsatthet och känslan av att vara utlämnad, långt borta från det egna hemmets trygghet. Många berättar om övergrepp och kränkningar, om förnedring och skam, och om att deras människovärde kränktes.

Medvetna om att det också finns andra berättelser, vill vi med detta brev vända oss till er som kränktes.

Trots att det har gått nästan 70 år sedan arbetsstugorna lades ned lever minnena kvar för många tidigare elever. För en del satte detta spår som följt dem genom livet. Som barn var ni skyddslösa och kunde inte värja er mot det som skedde i arbetsstugan. Era föräldrar kunde inte heller skydda er från det som skedde. Ni övergavs av samhället och kyrkan och ni tystades ner.

I många familjer har smärtan och skammen påverkat möjligheterna att föra sitt eget språk och sin kultur vidare till nästa generation. Många har brottats med frågor om varför just de hamnade där och varför vuxna på arbetsstugan agerade som de gjorde. En del av dessa frågor får vi kanske aldrig svar på.

Vi är djupt berörda av de berättelser vi fått del av. I många fall vittnar de om ärr som burits i tystnad. Kyrkan var delaktig i assimileringsprocessen och har ett ansvar för det som drabbade barnen i arbetsstugorna.

**Svenska
kyrkan**

Med detta brev vill vi uttrycka vår ursäkt för att kyrkan svek dig som for illa under din vistelse på arbetsstugan. Genom ursäkten önskar vi också att hedra minnet av dem som drabbats men som inte finns kvar i livet.

Detta är ett steg för försoning - Askel sovinthoon. Försoning tar tid, det är olika individuella vägar för var och en. Därför framför vi nu denna ursäkt utan någon förväntan om respons eller förlåtelse.

Dagens arrangemang är en anspråkslös strävan om upprättelse för dig och dina familjemedlemmar som drabbats.

Med vänliga hälsningar

Martin Modéus
Ärkebiskop

Åsa Nyström
Biskop i Luleå stift